

Впровадження системи збалансованих показників в практику господарювання вітчизняних підприємств забезпечить вдосконалення системи управління підприємством та системи бухгалтерського обліку, перенесе її на відносно новий рівень та забезпечить підприємству отримання конкурентних переваг.

Андрій КИСИЛИЦЯ
науковий керівник
к.е.н., викл. Вакун О.В.
ІФННІМ ТНЕУ

ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗРАХУНКОВИХ ОПЕРАЦІЙ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ У ТОРГІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Успіх у здійсненні господарської діяльності торгівельних підприємств значною мірою залежить від своєчасності розрахунків із постачальниками та підрядниками. Цього можна досягти тільки за наявності системи обліково-аналітичного забезпечення, яка формує обґрунтовану обліково-аналітичну інформацію як основу для прийняття управлінських рішень.

Обліково-аналітична інформація, за визначенням Л.В. Гнилицької, утворюється в процесі реалізації трьох функцій управління, а саме обліку, аналізу та синтезу. При цьому облік є основою для здійснення аналізу, а результати аналізу, у свою чергу, є підставою для проведення синтезу та надання інформації її користувачеві [1].

Так, А.Г. Загородній [2, с. 31] зазначає, що система обліково-аналітичного забезпечення підприємства є однією з форм організації обліку та аналізу, основною метою якої є забезпечення апарату управління підприємства інформацією для прийняття як тактичних, так і стратегічних управлінських рішень та контролю за їх реалізацію.

Так, Н. Голячук [3, с. 408] зазначає, що суть обліково-аналітичного забезпечення полягає в здійсненні облікових та аналітичних процедур у режимі реального часу, виявлення відхилень від запланованих показників і використання отриманих результатів для прийняття управлінських рішень.

Виходячи із наведених визначень можна зазначити, що обліково-аналітичне забезпечення відіграє ключову роль в діяльності підприємства. Слід зазначити, що значні обсяги обліково-аналітичної інформації, потреба в оперативних розрахунках, а також пошук та надання менеджерам інформації зумовлюють необхідність використання в обліковому процесі сучасних інформаційних систем. Тому слід виділити етапи інформаційного забезпечення, що представлено на рис. 1.

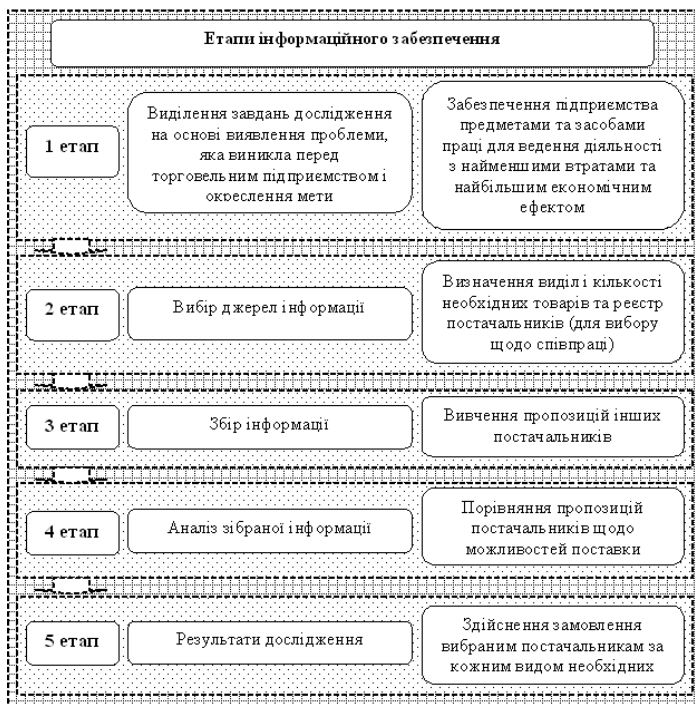

Рис. 1. Етапи інформаційного забезпечення у процесі постачання на торговельних підприємствах

Етап збору інформації є дуже відповідальною справою, оскільки від зібраних даних залежать результати досліджень і саме на цьому етапі формуються основні засади майбутніх рішень. Під час збору інформації важливо правильно вибрати методи та прийоми вилучення необхідної інформації з усього масиву накопичених даних. На останньому етапі важливо із дотриманням основних вимог доступності, простоти, чіткості передати отриману інформацію її споживачам.

Варто погодитися із твердженнями М.Г. Чумаченка, котрий наголошує на тому, що формування будь-якої інформаційної бази повинно проводитися у відповідності із певними вимогами достовірності інформації, достатності її обсягу, своєчасності передачі і представлення та естетичності [4, с. 254]; Т.К. Кисельова, який виокремлює вимоги періодичності, точності, рентабельності, придатності для використання конкретним користувачем та відповідальності за підготовку та передачу в конкретний час [5, с. 51]; В.В. Сопка, який виділяє такі вимоги достовірності, повноти, цінності та актуальності, ясності, розумілості [6, с. 42–43] тощо щодо основних вимог до інформації на підприємстві.

Процес постачання – це сукупність операцій, спрямований на забезпечення підприємства предметами та засобами праці, необхідними для здійснення господарської діяльності. У процесі постачання торговельних підприємств відбувається придбання товарів для здійснення торговельної діяльності. Цей процес має відбуватися безперервно та рівномірно, оскільки надлишок або нестача матеріальних цінностей негативно впливає на кінцевий результат господарської діяльності [7, с. 224].

На думку В.М. Новикова, постачання – це діяльність, пов'язана з придбанням продукції у зовнішніх постачальників. [8, с. 15]. Поняття «поставка» використовують А.Г. Загородній, Г.Л. Вознюк, Г.О. Партин, під яким розуміють особливий вид купівлі-продажу, оплачувану передачу товарів продавцем (постачальником) покупцеві (замовнику) [9, с. 471]. У торговельній діяльності Н.В. Хоменко, О.В. Карпенко, Ю.А. Верига під системою постачання розуміють сукупність різних замовників та складів, між якими в ході постачання здійснюється перевезення товарних запасів [10, с. 62].

Процес постачання має свою специфіку на торговельних підприємствах, на яких під цим поняттям слід розуміти сукупність операцій, що здійснюються згідно з договорами поставки (для оптових підприємств) і купівлі-продажу (для роздрібних підприємств), спрямованих на забезпечення підприємства товарами, необхідними для здійснення господарської діяльності та які передбачають передачу прав власності на товари.

Отже, для того, щоб мати можливість прийняти відповідні управлінські рішення щодо процесу постачання, необхідно володіти інформацією про нього, основним джерелом якої залишається бухгалтерський облік. Саме на основі цієї інформації складають стратегічний план розвитку підприємства. Тому рціонально складений план постачання є запорукою успішного досягнення кінцевої мети діяльності підприємства. Значення обліково-аналітичного забезпечення розрахункових операцій з постачальниками полягає у формуванні якісної і обґрунтованої інформації, яка є основою для прийняття рішень спрямованих на підвищення ефективності процесу надходження товарів від постачальників і розрахунків із ними.

Список використаних джерел

1. Гнилицька Л. В. *Обліково-аналітична інформація як визначальний чинник забезпечення економічної безпеки суб'єктів господарювання* [Електронний ресурс] / Л. В. Гнилицька. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/vsunu/2011_3_2/Gnilicka.pdf.

2. Загородній А. Г. *Оцінювання ефективності системи обліково-аналітичного забезпечення менеджменту підприємства* / А. Г. Загородній // *Матеріали міжнародної науково-практичної конференції* [“Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні”], (Тернопіль, 23-24 квітня 2010р.) / М-во освіти і науки України, ТНЕУ. – Тернопіль: Крок, 2010. – С. 31-32.

3. Голячук Н. *Обліково-аналітичне забезпечення як важлива складова управління підприємством* / Н. Голячук // *Економічний аналіз*. – Вип. 6. – 2010.

– С. 408-410.

4. *Економічний аналіз : [навч. посіб.] / [за ред. проф. М. Г. Чумаченка]. – К. : КНЕУ, 2001. – 540 с.*

5. *Управленческий учет как составляющая часть единой учетной системы предприятия / [под. ред. Т. К. Киселева]. – Запорожье : Запорожский гос. центр научно-технической и экономической информации, 2004. – 68 с.*

6. *Сопко В. В. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством : [навч. посіб.] / В. В. Сопко. – К. : КНЕУ, 2006. – 526 с.*

7. *Кобилянська О.І. Фінансовий облік : [навчальний посібник]. – К.: “Знання”, 2004. – 473 с.*

8. *Новиков В. Н. Организация запасов и снабжения в деятельности зарубежных компаний : дис. канд. экон. наук : 08.00.14 / В. Н. Новиков. – Москва, 2005. – 215 с.*

9. *Загородній А. Г. Облік і аудит: Термінологічний словник / А. Г. Загородній, Г. Л. Вознюк, Г. О. Партин. – Львів : Центр Європи, 2002. – 671 с.*

10. *Хоменко Н. В. Товарні запаси: проблеми обліку, контролю та звітності : [монографія] / Н. В. Хоменко, О. В. Карпенко, Ю. А. Верига. – Полтава : РВВ ПУСКУ, 2008. – 153 с.*

Ольга КЛИЦЮК
науковий керівник
д.е.н., проф. Гуцал І.С.
ІФННІМ THEY

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ

Забезпеченість підприємства власними фінансовими ресурсами та можливість своєчасно і в достатніх обсягах залучати їх із зовнішніх джерел, розглядаються в ринкових умовах як найважливіші чинники. Особливої ваги це набуває в галузях, де оборотні кошти та інвестиційні ресурси формуються переважно за рахунок запозичень, тому можливі обсяги залучення капіталу для забезпечення операційної діяльності та вирішення завдань соціально-економічного розвитку значною мірою визначають стратегічний потенціал підприємства.

Оскільки можливості підприємства не завжди відповідають його фінансовим можливостям, стратегічні цілі, якщо вони будуть визначатися без врахування фінансових обмежень, можуть виявитися недосяжними. Тому забезпечення відповідності потенціалу формування фінансових ресурсів підприємства його ринковим, виробничим та іншим можливостям є вагомим складовою стратегічного управління, а довгострокове прогнозування необхідного обсягу фінансових ресурсів – одним із найважливіших завдань розробки стратегії фінансування.

При прогнозуванні обсягу фінансових ресурсів підприємства вирішуються наступні завдання: